



Taula rodona: Recuperació i preservació del patrimoni d'Eramprunyà. Un repte comú.

Maite Vilalta
Universitat de Barcelona

Castelldefels, 3 de desembre de 2011

Esquema

- 1. La preservació del patrimoni des d'una perspectiva competencial: **quin paper hi tenen els municipis**? els hi correspon fer-ho?**
- 2. La preservació del patrimoni dins dels **serveis no obligatoris** dels municipis.**
- 3. Com ho fan els municipis per **finançar** aquests serveis no obligatoris?**
- 4. Algunes **reflexions** per un debat**

1. La preservació del patrimoni des d'una perspectiva competencial: **quin paper hi tenen els municipis?** els hi correspon fer-ho?

El marc legal estableix:

- Un llistat del què **han de fer** els municipis
- Aquest llistat varia en funció de la mida dels municipis.
- **Poden fer** tot allò que serveixi per satisfer les demandes dels seus ciutadans i activitats complementàries a les d'altres administracions (exemple cultura).

Per tant:

Els municipis presten serveis obligatoris i serveis no obligatoris!

SERVEIS OBLIGATORIS	
Tots els municipis	
Enllumenat Públic Cementiri Recollida de residus Neteja viària Abastament domiciliari d'aigua potable Clavegueres Accés als nuclis de població Pavimentació i conservació de les vies públiques Control d'aliments i begudes	
MUNICIPIS	Municipis de més de 5.000 habitants
	A més de les competències citades anteriorment
	Parc Públic Biblioteca Pública Mercat Tractament de residus
	Municipis de més de 20.000 habitants
A més de les competències citades anteriorment	
Protecció civil Prestació de serveis socials Prevenció i extinció d'incendis Instal·lacions esportives d'ús públic	
Municipis de més de 50.000 habitants	
A més de les competències citades anteriorment	
Transport col·lectiu urbà de viatgers Protecció del medi ambient	

2. La preservació del patrimoni s'inscriu dins dels serveis no obligatoris dels municipis (continuació)

Estudis sobre la despesa no obligatòria dels municipis indiquen que:

2.1. Un 30,6% de la despesa municipal és no obligatòria (liquidació 2005).

Total despesa municipis de Catalunya = 895 €/hab.

Despesa no obligatòria municipis Catalunya = 274€/hab.

2. La preservació del patrimoni s'inscriu dins dels serveis no obligatoris dels municipis (continuació)

2.2. On va a parar aquesta despesa no obligatòria?

Fonamentalment a CULTURA (62 €/hab.): suposa el 23%

2.3. I dins de cultura què hi trobem?

- Promoció i difusió de la cultura = 37 €/hab.
- Educació física , esports, oci = 18 €/hab.
- **Arqueologia i protecció del patrimoni = 7 €/hab.**

(és a dir l'any 2005 el conjunt de municipis catalans van gastar en arqueologia i protecció del patrimoni 49 Milions d'euros)

2. La preservació del patrimoni s'inscriu dins dels **serveis no obligatoris** dels municipis (continuació)

2.4. Tots els municipis es comporten de la mateixa manera? O n'hi ha que gasten més que altres en funció de la seva **mida**?

Despesa municipis de Catalunya. Euros habitant. 2005

	Despesa no obligatòria en cultura	Despesa en Arqueologia i protecció del patrimoni
menys de 5.000 hab.	157	3
Entre 5.001 i 20.000 hab.	90	12
Entre 20.000 i 50.000 hab.	74	5
Més de 50.000 hab.	52	6
Total	62	7

Elaboració pròpia

3. I com es **finança** aquesta despesa no obligatòria?

3.1. Concretament, pel que fa als serveis culturals que es fan de forma no obligatòria sabem que **el 24% d'aquesta despesa rep un finançament "específic"** (és a dir recursos que van "expressament" destinats a fer front a aquests serveis no obligatoris)

És a dir:

Despesa no obligatòria en cultura = 62 €/hab.

Recursos específics destinats a finançar-la = **15 €/hab.**

3. I com es **finança** aquesta despesa no obligatòria? (cont)

3.2. Sabem **d'on procedeixen** aquests 15 €/hab.?

10,5 €/hab. procedeixen de transferències d'altres administracions (sobretot de la **Generalitat** i les Diputacions)

4,5 €/hab. procedeixen de **taxes i preus públics** pagats pels "usuaris" d'aquests serveis.

3.3. I d'on surten **la resta de recursos** fins arribar a cobrir els 62 €/hab.? És a dir, d'on surten els 47 €/hab. que falten?

D'impostos, d'altres subvencions (incondicionades), endeutament...

4. **Reflexions** per un debat

4.1. Tenim un **problema competencial**: cal definir més clarament què ha de fer i què no han de fer els municipis?

4.2. Tenim un problema de "**lleialtat institucional**": si la llei diu "poden fer" cal que tinguin el finançament per fer-ho si decideixen fer-ho.

4.3. Són **responsables** o **irresponsables** els municipis quan presten serveis no obligatoris?

4.4. La qüestió de **la mida** dels municipis: tots estan en condicions de fer-ho tot?

4. Reflexions per un debat (continuació)

Nombre de municipis de Catalunya segons la mida. 2009

	Nombre	%	
Menys de 101	24	2,5	
De 101 a 500	307	32,5	
De 501 a 1.000	149	15,8	50,7
De 1.001 a 2000	121	12,8	
De 2.000 a 3.000	70	7,4	
De 3.000 a 5.000	68	7,2	78,1
De 5.000 a 10.000	87	9,2	
De 10.000 a 20.000	56	5,9	
De 20.000 a 50.000	41	4,3	
De 50.000 a 100.000	13	1,4	
De 100.000 a 500.000	9	1,0	
Més de 500.000	1	0,1	
Total	946	100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir de INE

4. Reflexions per un debat (continuació)

4.5. Davant d'aquest elevat nombre de petits municipis, què diu la Carta Municipal Europea?

Fusionem?

O

ens plantegem seriosament el tema de la supramunicipalitat?

Tenim: 4 Diputacions, 41 comarques, aproximadament 100 Mancomunitats, 2 Entitats metropolitanes, Vegueries?

4.6. Cal continuar amb la cultura de la subvenció? No els fa massa dependents? Què passa en un moment de crisi com l'actual?

Una reflexió final

L'anàlisi del comportament dels municipis en la **preservació del patrimoni** ens ha permès descobrir una problemàtica més àmplia que afecta al món local. I ens porta a concloure que calen importants **reformes** en l'àmbit municipal, que passen per:

- Definir clarament un **marc de competències pròpies**
- Definir un nou **model del finançament que s'adapti** a aquest marc competencial
- **Ordenar el territori** per tal d'assegurar que els ens local puguin prestar eficient i equitativament els serveis que tinguin encomanats.



Gràcies

Maite Vilalta
mvilalta@ub.edu

Departament Economia Pública, Economia Política, Economia Espanyola
Facultat Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

